

MPOX - FA'ALIOA INA IA E NOFO MATAALA

IA E MALU PUIPUIA MA S AOGALEMU FESOASOANI I LOU
AIGA INA IA LATOU OLA MALOLOINA

Fesili masani

O le mpox (monkeypox) o le fa'ama'i vairusi e pipisi e ala i fepa'ia'i o tino po'o feusua'iga (se'i tulou). Ae peita'i, e lē o pipisi tele ma o a'afiaga i le pipisi lautele o le vairusi o lo'o itiiti lava se avanoa i le taimi nei.

So'o se tasi lava e mafai ona a'afia ma maua i le fa'ama'i o le mpox. I le taimi nei o le to'atele o tagata ua a'afia o i latou ua lasi ni feusua'iga ma ni tagata to'atele po'o feusua'iga ma i latou e lē iloa ma masani i ai, ae maise o feusua'iga o le va o tama i le tama ma latou uo fa'afeusua'iga.

O āuga masani o le fa'ama'i o le mpox e a'afia ai papala o le tino po'o nisi fo'i suiga o le tino e pei o se ila - fulafula vaega o le tino e i'u ina liu i se fuafua, se fa'apepē ma isi itu'aiga tigā. O isi tagata e maua i le ma'alili ma le fulū, o le fiva, po'o le fulafula o fatumea o le tino po'o tigā o musele.

E leai se totogi mo ni talanoaga ma le faia o siaki mo so'o se tasi e maua i āuga o le mpox o lo'o ausia tulaga fa'atonuina o su'esu'ega po'o ua fa'atonuina e faia se su'esu'ega mo le mpox.

Who is at highest risk of getting the mpox virus?

While anyone can get mpox, the current global outbreak has disproportionately impacted men who have sex with men and their sexual partners. This may include people of any gender or sexual identity.

Po'o se fa'ama'i oti le mpox?

I le tulaga lautele, e lē o se fa'ama'i oti.

E mafai ona fa'alua pe sili atu fo'i ona maua e se tagata le mpox?

E itiiti lava le avanoa e toe maua fa'alua ai pe sili atu fo'i i le mpox.

O le ā le umi e masani ona a'afia ai le tagata?

- 2-4 vaiaso
- O tagata ua a'afia i le mpox e amata mai i le ulua'i ila (fulafula o le tino e liu fuafua, fa'apepē o le tino po'o isi tigā) se'ia o'o ona pepē uma papala o le tino.

Afai ua mautinoa ua e maua i le mpox, o fa'alilolilo uma au fa'amatalaga ma fa'amaumauga?

- Ioe, o le mpox o le matāupu faalilolilo o le soifua maloloina.
- o le mpox o se fa'ama'i e tatau ona lipotia fa'alelulafono, ma e ono mana'omia e lau foma'i ona fa'ailoa i tagata na e latalata iai.

MPOX - FA'ALLOA INA LA E NOFO MATAALA

IA E MALU PUIPUIA MA S AOGALEMU FESOASOANI I LOU
AIGA INA IA LATOU OLA MALOLOINA

Fesili masani

Pe mafai ona fa'asusu lau tama pe'a maua oe i le mpox?

Afai ua maua oe i le mpox ma o lo'o e fa'asusu lau tama, o le fautuaga tele e tatau ona lafoa'i uma sapalai o le susu ma taofia le fa'asusuina o lau tama se'ia e toe malosi lelei.

Afai ua a'afia se tamaitiiti i le fale pe na latalata i se tasi na a'afia i le mpox, e mafai ona alu pea i le ā'oga, ā'oga amata po'o le day-care?

- E leai ma so'o se tasi o le fale po'o i latou na latalata i le tagata na a'afia i le mpox e lē mana'omia ona fa'anofo'esea.
- So'o se tasi ua va'aia ni āuga o le mpox i lona tino ma sa latalata i le tagata ua a'afia i le mpox, e mana'omia ona fa'anofoesea
- ma sa'ilii se fesoasoani mai le foma'i po'o le falema'i.

E fa'apefea ona fai tāgāmea ma se tasi ua a'afia i le mpox?

- E tatau ona tu'u'ese'ese tāgāmea a le tagata ua maua i le mpox mai isi tagata o le fale.
- O solo, lavalava, ie o moega a le tagata ua maua i le mpox, ia fa'aeteete e aua le so'ona lūlū auā e ono pisia solo ai le siama i le 'ea.
- Ia tā mamā le tāgāmea i le vevela maualuga o lo'o fa'atonu. Aua le fa'aaogaina le 'eco' po'o le 'quick wash'.
- Fa'amamago lavalava e pei ona masani ai.

E mafai e tagata tāfafao po'o nisi o lo'o asiasi mai i Niu Sila i visa fa'avaitaimi ona maua fua le avanoa i siaki?

- Ioe, pe afai latou te ausia tulaga fa'atonuina.
- O su'esu'ega e mafai ona fai e foma'i o lou pitonu'u, ofisa o sexual health clinic, i le tapunia o foma'i po'o falema'i mo tausiga fa'anatinati.
- O tagata e lē o ni tagatanu'u o Niu Sila (e a'afia ai tamaiti ā'oga mai atunu'u i fafo, aufaigaluega galulue fa'avaitaimi ma ē asiasi mai) e mafai ona latou maua le avanoa e fai ai su'esu'ega mo le mpox, ma talanoaga ma foma'i e aunoa ma se totogi.

Pe mafai ona a'afia meaola i le mpox?

- Ioe, ae seāseā maua.
- O se lapata'iga e ono puipui ai meaola, mo i latou ua mautinoa ua maua i le mpox, e tatau ona 'alo mamao 'ese mai meaola.
- E tāua fo'i ona mautinoa o lapisi, ma isi vaega na aumai i le falema'i o le ā' tia'i, a le tagata ua a'afia i le mpox, e lē tatau ona maua e ni isumu ma isi manu tata'a, ma ua tia'i i se vaega e malu.

Pe fa'apefea ona tausia meaola ua maua i le mpox?

Talanoa ma lau foma'i manu

Afai ua e maua i āuga o le fa'ama'i, nofo i le fale ma vili le ofisa o le sexual health, po'o lau fomai pe vili le Healthline i le 0800 611 116 - o lo'o iai tagata e mafai ona fa'amatala ma tautala i lau gagana.

MPOX

IA E MALU PUIPUIA MA SAOGALEMU FESOASOANI
ILOU AIGA INA IA LATOU OLA MALOLOINA.

O le mpox (monkeypox) o le fa'ama'i vairusi e pipisi e ala i fepa'ia'i o tino po'o feusua'iga (se'i tulou). Ae peita'i, e lē o pipisi tele ma o a'afia i le pipisi lautele o le vairusi o lo'o itiiti lava se avanoa i le taimi nei.

MPOX - FA'AIILOA IMA IA E NOFO MATAALA

IA SAOGALEMU MA MATAALA - I ĀUGA O LE MPOX

la mata'alia mo fa'aiiloilo ma āuga o le mpox (monkeypox). O le tele o tagata e oso ai le papala o le tino po'o suiga i vaega o le tino ua a'afia e pei o ilo - fulafula o le tino e liu fuafua, fa'apepē ma isi itu'aiga tigā.

O isi va'aiga masani e a'afia ai le ma'alili ma le fulū, e pei o le fiva, ma'alili po'o le fulafula o fatumea o le tino, o le tigā ma le lē lavāgofie.

O le papala o le mpox e ta'atele pe fa'apitoa i se vaega. O ila e avea ma po'u e papala, ma mago pe pa'ū 'ese. O āuga o le mpox e masani lava ona pē i le lua i le fa vaiaso.

Mo nisi fa'amatalaga

Fa'afeso'ota'i le ofisa o le sexual health clinic, po'o lau foma'i po'o le vili o le Healthline i le 0800 611 116 - o lo'o iai tagata e mafai ona fa'amatala matautala i lau gagana.

MPOX

IA FA'AMUAMUA LOU'OLA MALOLOINA - E FO'IA
AILE PIPISI O LE FA'AMA'IA O LE MPOX

O le mpox (monkeypox) o le fa'ama'i vairusi e pipisi e ala i fepa'ia'i o tino po'o feusua'iga (se'i tulou). Ae peita'i, e lē o pipisi tele ma o a'afiaga i le pipisi lautele o le vairusi o lo'o itiiti lava se avanoa i le taimi nei.